

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK
VOORZITTER VAN DE XIIe VAKANTIEKAMER**

A R R E S T

**nr. 242.215 van 13 augustus 2018
in de zaak A. 224.327/X-17.126**

In zake : 1. Jacques MATTHYS
 2. Marc HUYS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dominique Matthys
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Congreslaan 6
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de KERKFABRIEK HEILIG KRUIS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Leroy
kantoor houdend te 9000 Gent
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 8 augustus 2018, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van:

“a. de beslissing van de Kerkfabriek Heilig Kruis te Sint-Amandsberg van 20 november 2017 waarbij zij toestemming heeft verleend aan de Bisschop van Gent tot onttrekking van de Heilig Kruiskerk te 9040 Gent, Sint-Amandsberg, aan de eredienst [en]

b. de beslissing waarbij voornoemde Kerkfabriek op dezelfde datum van 20 november 2017 van het verkoopreglement d.d. 14 november 2017 heeft goedgekeurd, dat voorziet in de openbare verkoop van het kerkgebouw”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 augustus, om 10:30 uur.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dominique Matthys, die verschijnt voor de verzoekers, en advocaat Christiaan Beyaert, die loco advocaat Philippe Leroy verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekers zijn al jarenlang “gebruikers” van de Heilig Kruiskerk in de parochie Heilig Kruis te Sint-Amandsberg, Gent, waar zij de liturgische diensten volgen.

4. Met een brief van 14 november 2017 vraagt de bisschop van Gent de kerkfabriek om haar “advies voor de onttrekking van de Heilig kruiskerk aan de eredienst”.

5. De kerkfabriek verstrekt op 20 november 2017 een gunstig advies voor de onttrekking van de Heilig Kruiskerk aan de eredienst. Ook beslist zij om het verkoopreglement van de kerk goed te keuren.

6. Bij decreet van 1 december 2017 beslist de bisschop van Gent om de altaren van de Heilig Kruiskerk met toepassing van het wetboek van

canoniek recht aan de eredienst te onttrekken (hierna: het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet).

7. Naar de verzoekers uiteenzetten, vernemen zij het bestaan van het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet uit het weekblad Kerk & Leven van 13 december 2017, waarna zij “een verzoekschrift richten aan de Bisschop van Gent tot opschorting en herroeping van [het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet] en nadien een akte van administratief beroep bij de bevoegde kerkelijke rechtbank in Rome (respectievelijk op grond van de canons 1734 en 1737 van het Wetboek van Canoniek Recht)”.

8. Met een op 24 januari 2018 ingediend verzoekschrift stellen de verzoekers bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring en vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in tegen (onder meer) de in randnummer 1 aangehaalde beslissingen.

9. Bij decreet van 30 januari 2018 schort de bisschop van Gent de uitvoering van zijn bisschoppelijk onttrekkingsdecreet op tot de Congregatie voor de Clerus uitspraak heeft gedaan over het hiërarchisch beroep.

10. Bij arrest nr. 240.677 van 6 februari 2018 verwerpt de Raad van State de laatstgenoemde vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

In dit arrest wordt het volgende overwogen:

“7. Volgens de verwerende partij dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de principiële beslissing om te verkopen en de effectieve uitvoering ervan. Naar zij in de nota schrijft en ter terechtzitting expliciet bevestigt, zal zij vooralsnog niet tot een effectieve verkoop beslissen: de verkoopprocedure kan pas van start gaan “nadat de canonieke procedure van onttrekking aan het gebruik voor de eredienst geheel is afgehandeld”; de verkoop “zal slechts kunnen gerealiseerd worden nadat de kerk onttrokken is aan de eredienst, daarmee uit het publiek domein wordt gelicht en haar het statuut van parochiekerk is ontnomen”.

8. Op vandaag blijkt de procedure tot onttrekking van de Heilig Kruiskerk aan de eredienst nog geenszins afgehandeld. Actueel is het

betrokken bisschoppelijk decreet van 1 december 2017 zelfs uitdrukkelijk opgeschort.

9. In de gegeven omstandigheden blijkt geen uiterst dringende noodzakelijkheid tot schorsing van de bestreden beslissingen voorhanden.”

11. Met twee decreten van 20 juli 2018 verwerpt de Congregatie voor de Clerus te Rome de door (onder meer) verzoekers ingestelde beroepen tegen het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet.

.

12. Bij decreet van 10 augustus 2018 schort de bisschop van Gent de uitvoering van zijn bisschoppelijk onttrekkingsdecreet op “tot de Raad van State een eindbeslissing heeft genomen [in de onderhavige zaak]” (hierna: het opschortingsdecreet van 10 augustus 2018).

IV. Ontvankelijkheid

13. De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep in hoofde van tweede verzoeker.

Een onderzoek van en uitspraak over de exceptie dringen zich niet op. Zoals hierna zal blijken is hoe dan ook niet aan de grondvoorwaarden voor een schorsing voldaan.

V. Grondvoorwaarden voor een schorsing

14. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VI. Voorwaarde van een uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de verzoekers

15. In hun verzoekschrift benadrukken de verzoekers dat het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet uitvoerbaar is geworden door de verwerping van de beroepen door de Congregatie voor de Clerus op 20 juli 2018 (randnr. 11). Als gevolg daarvan staat er volgens hen niets nog aan in de weg dat de Heilig Kruiskerk wordt verkocht alvorens de Raad van State uitspraak zal hebben gedaan over het beroep tot nietigverklaring in de onderhavige zaak.

Beoordeling

16.1. De verwerende partij wijst er op dat het opschortingsdecreet van 10 augustus 2018 (randnr. 12) de uitvoering van het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet heeft opgeschort, zodat het – met de woorden van het eerstgenoemde decreet – “niet van kracht wordt zolang de Raad van State zich niet ten gronde heeft uitgesproken over de aangevochten beslissingen van de kerkfabriek”. De verwerende partij benadrukt dat de Heilig Kruiskerk bestemd blijft voor de eredienst totdat uitspraak is gedaan over het beroep ten gronde in de onderhavige zaak. Naar zij ter terechtzitting bevestigt kan en zal er in afwachting niet tot verkoop worden overgegaan.

16.2. De verzoekers repliceren ter terechtzitting dat de “ademruimte” die zij door het opschortingsdecreet van 10 augustus 2018 hebben verkregen hen meteen kan worden ontnomen als de bisschop morgen beslist om dit decreet in te trekken.

17. Wat betreft verzoekers’ vrees voor een toekomstig intrekkingbesluit (randnr. 16.2), dient vastgesteld te worden dat artikel 17, § 2, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State toelaat om wanneer een vordering tot schorsing verworpen is wegens het gebrek aan spoedeisendheid,

een nieuwe vordering in te dienen indien die steunt op nieuwe elementen die de spoedeisendheid rechtvaardigen.

18. Op vandaag blijkt het bisschoppelijk onttrekkingsdecreet uitdrukkelijk opgeschort.

19. In de gegeven omstandigheden blijkt geen uiterst dringende noodzakelijkheid tot schorsing van de bestreden beslissingen voorhanden.

Aldus is alvast één van de cumulatieve grondvoorwaarden voor een schorsing niet voorhanden. Deze vaststelling volstaat om de vordering in haar geheel te verwerpen.

VII. Kosten

20. De verzoekers vragen ter terechtzitting om de kosten ten laste te leggen van de verwerende partij.

Over de bijdrage in de betaling van de kosten zal echter pas beslist worden op het moment dat uitspraak wordt gedaan over het verzoekschrift tot nietigverklaring.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 augustus 2018, door de Raad van State, XIIe vakantiekamer, samengesteld uit:

Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Jan Clement